

โครงการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง

หลักสูตร “แนวทางการจัดทำรายงาน การติดตามผล การควบคุมภายใน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒”

หลักการและเหตุผล

การตรวจสอบภายในเป็นหลักประกันขององค์กรในด้านการประเมินประสิทธิผลและประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม ทั้งในด้านการเงินและการบริหารงาน เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร โดยการเสนอรายงานเกี่ยวกับกิจกรรมการเพิ่มมูลค่าขององค์กร รวมทั้งการเป็นผู้ให้คำปรึกษากับฝ่ายบริหาร ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิผล และดูแลให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่าการใช้จ่ายเงินเป็นไปอย่างถูกต้อง และเกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้นผู้ตรวจสอบภายใน จึงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพได้ประสิทธิผลบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ “บัญญัติว่า ให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด”

กระทรวงการคลังได้กำหนดมาตรฐานและหลักเกณฑ์การควบคุมภายใน (หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๓/ว ๑๐๕ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑) เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อให้การดำเนินงานตามภารกิจ มีประสิทธิผล ประสิทธิภาพ ประหยัด และช่วยป้องกันหรือลดความเสี่ยงจากการผิดพลาด ความเสียหาย ความสิ้นเปลือง ความสูญเปล่าของการใช้ทรัพย์สิน หรือการกระทำอันเป็นการทุจริต ซึ่งการควบคุมภายในจะเกิดขึ้นได้โดยบุคลากรของรัฐ ผู้กำกับดูแล ฝ่ายบริหาร ผู้ปฏิบัติ และผู้ตรวจสอบภายใน และจัดทำหนังสือส่งให้กับผู้กำกับดูแล ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่จัดวางระบบการควบคุมภายในแล้วเสร็จ

ดังนั้น เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการจัดวางระบบการควบคุมภายในและการรายงานแบบประเมินการควบคุมภายในไปสู่การปฏิบัติในองค์กรได้อย่างเป็นรูปธรรม หน่วยงานตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง จึงจัดโครงการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง หลักสูตร “แนวทางการจัดทำรายงาน การติดตามผล การควบคุมภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒”

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดวางระบบการควบคุมภายในและประเมินการควบคุมภายใน ตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด
๒. เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยง แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙
๓. เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง ใช้ประกอบในการจัดทำรายงานการจัดวางระบบการควบคุมภายในและรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในตามหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นรูปธรรม
๔. เพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์การควบคุมภายใน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างความสามัคคีความสัมพันธ์ที่ดีภายในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง

ผู้เข้าร่วมโครงการกิจกรรม

เป็นผู้ดำรงตำแหน่ง ผู้บริหารท้องถิ่น หัวหน้าหน่วยงานสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง พนักงานส่วนตำบล พนักงานตามภารกิจ พนักงานทั่วไป

เนื้อหากิจกรรม / แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติ

๑. บทบาทความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบภายใน ต่อระบบการควบคุมภายใน
๒. แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมภายใน ตามมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๓/ว ๑๐๕ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ เรื่อง หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑
๓. การจัดวางระบบการควบคุมภายใน ตามข้อ ๖ ของมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑
๔. กิจกรรมปฏิบัติตามแบบรายงานแนบท้ายหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

ผู้รับผิดชอบโครงการกิจกรรม

นางวิลาวัลย์ ศรีนาคพะเนา ตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ

วันเวลาและ/...

วันเวลาและสถานที่จัดโครงการกิจกรรม

วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ.๒๕๖๒ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา
ณ ห้องประชุมชั้น ๒ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง

งบประมาณ ไม่ใช้งบประมาณ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการกิจกรรมฯ ดังกล่าว มีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดวางระบบการควบคุมภายใน การรายงานตามแบบแนบท้ายหลักเกณฑ์การปฏิบัติการควบคุมภายใน และสามารถรายงานต่อผู้กำกับดูแล (นายอำเภอ) ภายใน ๖๐ วัน นับแต่สิ้นสุดงบประมาณ

๒. ผู้เข้าร่วมโครงการกิจกรรมฯ ได้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดวางระบบการควบคุมภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง

ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ

(นางวิลาวลัย ศรีนาคพะเนา)

นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ

ลงชื่อ ผู้พิจารณาโครงการ

(นางสุรัสวดี ไคว้ประสิทธิ์)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ลงชื่อ ผู้อนุมัติโครงการ

(นายอนุชา ศิริโกคานนท์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง

หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วย
มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติ
การควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ
พ.ศ. 2561

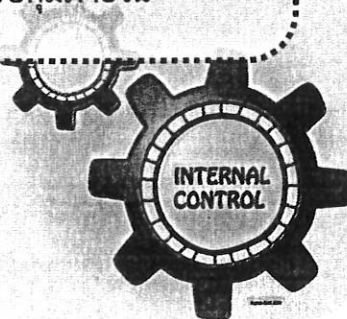

นางวิลาวัลย์ ศรีนาคพะเนา
นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ

1

ขอบเขตวิชา

- ❖ การควบคุมภายใน
- ❖ การประเมินผลระบบการควบคุมภายใน
- ❖ การจัดทำรายงานการควบคุมภายใน

2

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๗๙

ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ ที่กระทรวงการคลังกำหนด

3

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรฐานการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

แนวคิด ค่านิยม ขอบเขตการใช้	วัตถุประสงค์	องค์ประกอบ
	* ด้านการดำเนินงาน * ด้านรายงาน * ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ	* สภาพแวดล้อมการควบคุม * การประเมินความเสี่ยง * กิจกรรมการควบคุม * สารสนเทศและการสื่อสาร * การติดตามประเมินผล

4

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

หลักเกณฑ์การควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

คำนิยาม	การจัดวางและประเมินผล	การรายงาน	อื่นๆ
	* การจัดวางระบบการควบคุมภายใน * การประเมินผลการควบคุมภายใน * การกำกับดูแลในการจัดวางและประเมินผลการควบคุมภายในให้เป็นไปตามมาตรฐาน	* รูปแบบ ระยะเวลา และผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานการจัดวางฯ * รูปแบบ ระยะเวลา และผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานการประเมินผลฯ	* การกำหนดมาตรฐาน/หลักเกณฑ์ที่นอกเหนือจากที่กระทรวงการคลังกำหนด * ปัญหาการปฏิบัติตามมาตรฐาน/หลักเกณฑ์ * การไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน/หลักเกณฑ์ * การชี้แจงและหรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมต่อกระทรวงการคลัง

5

การควบคุมภายใน

6

การควบคุมภายใน

COSO = The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission

คณะกรรมการที่เกิดจากการร่วมมือกันขององค์กรเอกชน 5 แห่ง เป็นผู้นำด้านความคิด พัฒนารอบแนวคิดและแนวปฏิบัติสำหรับการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการป้องกันการทุจริต

- ✓ สมาคมผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งสหรัฐอเมริกา
(American Institute of Certified Public Accountants : AICPA)
- ✓ สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งสหรัฐอเมริกา
(The Institute of Internal Auditors : IIA)
- ✓ สมาคมผู้บริหารการเงิน
(Financial Executives Institute : FEI)

- ✓ สมาคมบัญชีแห่งสหรัฐอเมริกา
(American Accounting Association : AAA)
- ✓ สมาคมบัญชีเพื่อการบริหาร
(The Institute of Internal Auditors : IIA)

7

การควบคุมภายใน

คำจำกัดความ ตามแนว COSO 2013

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์
เป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดผล
โดยคณะกรรมการบริษัท ผู้บริหารและบุคลากร
ออกมาแบบเพื่อให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล
ในการบรรลุวัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงาน
ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ
ข้อบังคับ

หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและ
หลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับ
หน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561

กระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้กำกับดูแล หัวหน้า
หน่วยงานของรัฐ ฝ่ายบริหาร และบุคลากรของ
หน่วยงานของรัฐจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจ
อย่างสมเหตุสมผลว่า การดำเนินงานของหน่วยงาน
ของรัฐจะบรรลุวัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงาน
ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย
ระเบียบ และข้อบังคับ

8

การควบคุมภายใน

แนวคิด

1. เป็นกลไกให้บรรลุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้าน
2. แทรกในการปฏิบัติงานปกติ ทำเป็นขั้นตอน ต่อเนื่อง มีใช้ผลสุดท้ายของการกระทำ (ไม่ใช่ผลสำเร็จ)
3. เกิดขึ้นได้โดยบุคลากรของหน่วยงานของรัฐ ไม่ใช่เพียงการกำหนดนโยบาย ระบบงาน คู่มือ แบบฟอร์ม ต้องปฏิบัติด้วย
4. ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าจะบรรลุตามวัตถุประสงค์ ไม่ใช่บรรลุอย่างสมบูรณ์
5. ควรกำหนดให้เหมาะสมกับโครงสร้างองค์กรและภารกิจของหน่วยงานของรัฐ

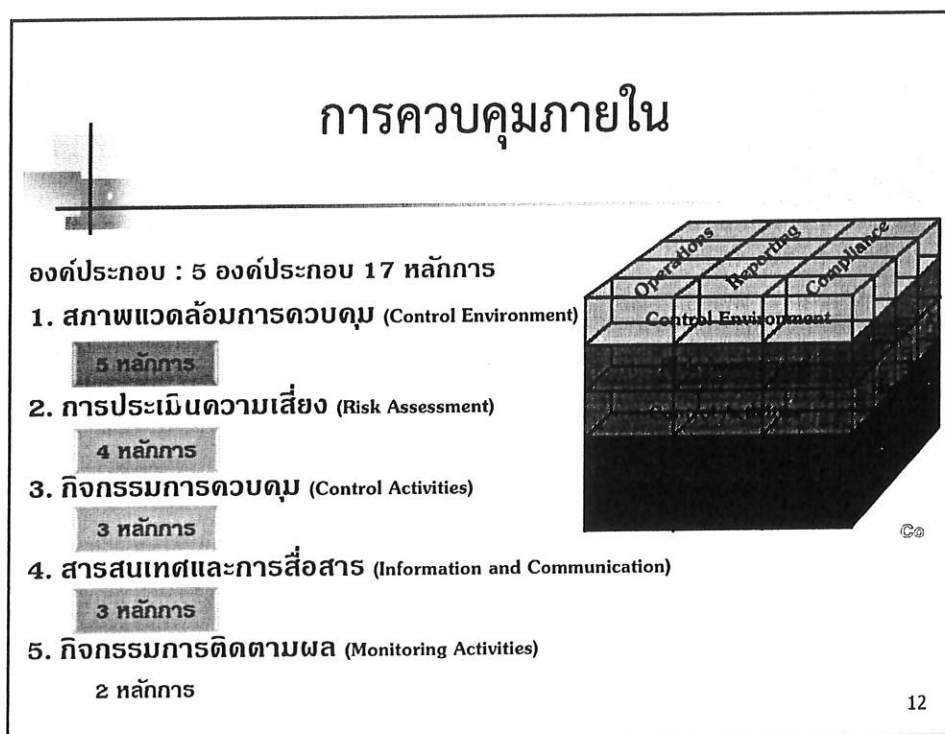
9

การควบคุมภายใน

วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

- วัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงาน (Operations Objectives)
ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน + การบรรลุเป้าหมายด้านการดำเนินงาน การเงิน ตลอดจนการใช้ทรัพยากร การดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกัน/ลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลือง การทุจริตของหน่วยงาน ในหน่วยงาน
- วัตถุประสงค์ด้านการรายงาน (Reporting Objectives)
การรายงานทางการเงิน + ไม่ใช่การเงิน ที่ใช้ภายใน + ภายนอกหน่วยงาน รายงานที่เชื่อถือได้ ทันเวลา โปร่งใส + ข้อกำหนดอื่นของทางราชการ
- วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ (Compliance Objectives)
การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน + ข้อกำหนดอื่นของทางราชการ

10

การควบคุมภายใน

สภาพแวดล้อมการควบคุม

- ส่งผลให้มีการนำการควบคุมภายในปฏิบัติทั่วทั้งหน่วยงานของรัฐ
- ผู้กำกับดูแล/ฝ่ายบริหาร ต้องสร้างบรรยากาศให้ทุกระดับตระหนักถึงการควบคุมภายใน + การดำเนินงานที่คาดหวังของผู้กำกับดูแล/ฝ่ายบริหาร
- ส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบของการควบคุมภายในอื่น ๆ

1. Integrity and ethics commitment : หน่วยงานของรัฐแสดงให้เห็นถึงความยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อสัตย์และจริยธรรม
2. Oversight responsibility : ผู้กำกับดูแลแสดงให้เห็นถึงความอิสระจากฝ่ายบริหาร มีหน้าที่กำกับดูแลพัฒนาหรือปรับปรุงการควบคุมภายใน
3. Structure, authority & responsibility : โครงสร้างองค์กร สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ
4. Commitment to competence : ความมุ่งมั่นในการสร้างแรงจูงใจ พัฒนาและรักษาบุคลากร
5. Control accountability : กำหนดให้บุคลากรมีหน้าที่ความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานตามระบบควบคุมภายใน

13

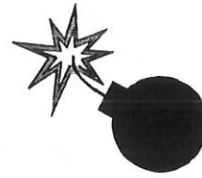
สภาพแวดล้อมการควบคุม

- ความซื่อสัตย์ + จริยธรรม
- ปรัชญาและรูปแบบการบริหาร
- ความรู้ ทักษะ
- โครงสร้างการจัดองค์กร
- การมอบอำนาจ + ความรับผิดชอบ
- นโยบายด้านทรัพยากรบุคคล

14

การควบคุมภายใน

การประเมินความเสี่ยง

- กระบวนการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำ
- ระบุ + วิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน
- กำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยง
- ฝ่ายบริหารควรคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกและภารกิจภายในทั้งหมดที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ

6. Specify objectives : ระบุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในที่ชัดเจน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์องค์กร
7. Identify and analyze risk : ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงครอบคลุมทั้งองค์กร และนำไปสู่การจัดการความเสี่ยงนั้น
8. Assess fraud risk : ประเมินความเสี่ยงโอกาสที่จะเกิดทุจริต และมีผลต่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ขององค์กร
เช่น จากการทำรายงานเท็จ ทรัพย์สินสูญหาย การแก้ไขรายการ การเลิกใช้ทรัพย์สิน เป็นต้น
9. Identify and analyze significant changes : ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินการระบบควบคุมภายใน เช่น การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบการเจริญเติบโตของเทคโนโลยีใหม่ ๆ เป็นต้น

15

การควบคุมภายใน

กิจกรรมการควบคุม

- เป็นการปฏิบัติที่กำหนดไว้ในนโยบาย + กระบวนการดำเนินงาน
- เพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติจะลดหรือควบคุมความเสี่ยงให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์
- ควรปฏิบัติทั่วทุกระดับของหน่วยงาน ในกระบวนการปฏิบัติงาน ขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆ + นำเทคโนโลยีมาใช้ดำเนินงาน

10. Select & develop control activities : ระบุและพัฒนากิจกรรมการควบคุม เพื่อลดความเสี่ยงในการบรรลุวัตถุประสงค์ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
11. Select & develop general control over IT : ระบุและพัฒนากิจกรรมการควบคุมด้านเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์
12. Policies & procedures : กำหนดกิจกรรมการควบคุม โดยกำหนดเป็นนโยบาย ซึ่งต้องนำไปใช้อย่างจริงจัง (ทุกอย่างจะต้องมีการขับเคลื่อนนโยบายให้มีการปฏิบัติ)

16

การควบคุมภายใน

ลักษณะของการควบคุม

1. การควบคุมเชิงนามธรรม (Soft Control)

มองไม่เห็น จับต้องไม่ได้ จิตสำนึก คุณธรรม จริยธรรม
ทักษะ/ความสามารถของบุคลากร

2. การควบคุมเชิงรูปธรรม (Hard Control)

เป็นลายลักษณ์อักษร มองเห็น จับต้องได้
เช่น กฎระเบียบข้อบังคับ คู่มือปฏิบัติงาน ผังโครงสร้างหน่วยงาน

17

ตัวอย่างกิจกรรมการควบคุม

1. การกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติ
2. การแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบ
3. การกำหนดขอบเขต อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ
4. การจัดทำบัญชี ทะเบียน รายงาน
5. การควบคุมทางกายภาพ
6. การสับเปลี่ยนหมุนเวียนงาน
7. การควบคุมการประมวลผลข้อมูล
8. การกำหนดดัชนีวัดผลการดำเนินงาน

ฯลฯ

18

การควบคุมภายใน

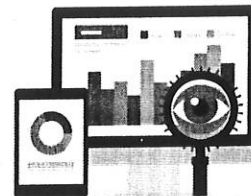

สารสนเทศและการสื่อสาร

- สารสนเทศจะช่วยให้มีการดำเนินการตามการควบคุมภายในที่กำหนด เพื่อสนับสนุนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ
 - การสื่อสารเกิดขึ้นได้ทั้งจากภายในและภายนอก เป็นช่องทางให้ทราบถึงสารสนเทศที่สำคัญในการควบคุมการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ
 - การสื่อสารจะช่วยให้บุคลากรในหน่วยงานมีความเข้าใจถึงความรับผิดชอบ และความสำคัญของการควบคุมภายในที่มีต่อการบรรลุวัตถุประสงค์
13. Uses relevant information : หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำหรือจัดหาและใช้สารสนเทศที่เกี่ยวข้อง และมีคุณภาพ เพื่อสนับสนุนด้านการควบคุมภายใน
14. Communicates internally : หน่วยงานของรัฐต้องสื่อสารภายในเกี่ยวกับสารสนเทศ รวมถึงวัตถุประสงค์และความรับผิดชอบต่อบุคลากร ทราบถึงความรับผิดชอบต่องานการควบคุมภายใน
15. Communicates externally : หน่วยงานของรัฐต้องสื่อสารกับบุคคลภายนอกเกี่ยวกับเรื่องที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด

19

การควบคุมภายใน

กิจกรรมการติดตามผล

- ประเมินผลระหว่างการปฏิบัติงาน ประเมินผลเป็นรายครั้ง หรือประเมินผลทั้งสองวิธีร่วมกัน
 - เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามหลักการในแต่ละองค์ประกอบของการควบคุมภายในทั้ง ๕ องค์ประกอบ
 - กรณีที่ผลการประเมิน(เห็นว่า)จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐ ให้รายงานฝ่ายบริหาร ผู้กำกับดูแล อย่างทันเวลา
16. Conducts ongoing and separate evaluations : หน่วยงานของรัฐต้องระบุ พัฒนา และประเมินผลระหว่างการปฏิบัติงาน หรือประเมินผลเป็นรายครั้ง
17. Evaluates and communicates deficiencies : หน่วยงานของรัฐต้องประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่อง/จุดอ่อน ของการควบคุมภายในอย่างทันเวลา เพื่อให้ผู้รับผิดชอบสามารถสั่งการแก้ไขได้อย่างเหมาะสม

20

การประเมินผลการควบคุมภายใน
และการจัดทำรายงาน
การควบคุมภายใน

21

ข้อ ๕ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งโดยมีหน้าที่ ดังนี้

- (๑) อำนาจการในการประเมินผลการควบคุมภายใน
- (๒) กำหนดแนวทางการประเมินผลการควบคุมภายในในภาพรวมของหน่วยงานของรัฐ
- (๓) รวบรวม พิจารณากลับกรอง และสรุปผลการประเมินการควบคุมภายในในภาพรวมของหน่วยงานของรัฐ
- (๔) ประสานงานการประเมินผลการควบคุมภายในกับหน่วยงานสังกัดที่เกี่ยวข้อง
- (๕) จัดทำรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในระดับหน่วยงานของรัฐ

ทั้งนี้ องค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามที่
หน่วยงานของรัฐกำหนด

22

รายงานการจัดวางระบบการควบคุมภายใน

แบบ วค. 1 เป็นหนังสือรับรองการจัดวางระบบการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งขึ้นใหม่ หรือปรับโครงสร้างใหม่

แบบ วค. 2 เป็นรายงานการจัดวางระบบการควบคุมภายในของหน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งขึ้นใหม่ หรือปรับโครงสร้างใหม่ เพื่อกำหนดภารกิจ/กิจกรรม/งาน พร้อมทั้งสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารวัตถุประสงค์ กิจกรรมการควบคุมเพื่อป้องกันความเสี่ยง และหน่วยงานที่รับผิดชอบ

23

รายงานการประเมินระบบการควบคุมภายใน

แบบรายงาน ปค. 1
เป็นหนังสือรับรองการประเมินผล
การควบคุมภายใน
(ระดับหน่วยงานของรัฐ)

แบบรายงาน ปค. 2
เป็นหนังสือรับรองการประเมินผล
การควบคุมภายใน
(กรณีกระทรวงเจ้าสังกัดจัดส่งรายงาน
ต่อกระทรวงการคลังหรือจังหวัดส่งรายงาน
ในภาพรวมจังหวัดต่อกระทรวงการคลัง)

แบบรายงาน ปค. 3
เป็นหนังสือรับรองการประเมินผล
การควบคุมภายใน
(กรณีหน่วยงานของรัฐ
ไม่อยู่ในสังกัดกระทรวง)

แบบรายงาน ปค. 4
เป็นรายงานการประเมิน
องค์ประกอบ
การควบคุมภายใน
ของหน่วยงานของรัฐ

แบบรายงาน ปค. 5
เป็นรายงานการประเมินผล
การควบคุมภายใน

แบบรายงาน ปค. 6
เป็นรายงานการสอบทาน
การประเมินผลการควบคุมภายใน
ของหน่วยงานของรัฐ
ของผู้ตรวจสอบภายใน

24

แบบ วค. ๑

หนังสือรับรองการจัดวางระบบการควบคุมภายใน

เรียน (๑) (ผู้กำกับดูแล/ปลัดกระทรวง...)

.....(๒) (ชื่อหน่วยงานของรัฐ)..... ได้จัดตั้งใหม่ (หรือได้ปรับโครงสร้างใหม่) ตาม(๓) (ชื่อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งใหม่/ปรับโครงสร้างใหม่หน่วยงานของรัฐ)..... เมื่อวันที่(๔)..... เดือน พ.ศ. และได้จัดวางระบบการควบคุมภายใน แล้วเสร็จ เมื่อวันที่(๕)..... เดือน พ.ศ. ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์การควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อให้ความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า ภารกิจของหน่วยงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ตาม ของการควบคุมภายในด้านการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ด้านการรายงานที่เกี่ยวกับการ เงิน และไม่ใช้การเงินที่เชื่อถือได้ ทันเวลา และโปร่งใสด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ภายใต้การกำกับดูแลของ(๖) (ผู้กำกับดูแล/ชื่อ กระทรวงเจ้าสังกัด).....

ลายมือชื่อ(๗) (หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ)

ตำแหน่ง(๘).....

วันที่(๙)..... เดือน พ.ศ.

25

แบบ วค. ๒

.....(๑) ชื่อหน่วยงานของรัฐ.....

รายงานการจัดวางระบบการควบคุมภายใน

ระยะเวลาดังแต่(๒) (วันที่ เดือน พ.ศ.) ถึง (วันที่ เดือน พ.ศ.).....

(๓) ภารกิจตามกฎหมายจัดตั้งหน่วยงาน ของรัฐ หรือภารกิจตามแผนการ ดำเนินงาน ที่สำคัญของหน่วยงานของรัฐ/ วัตถุประสงค์	(๔) สภาพแวดล้อม การควบคุม	(๕) ความเสี่ยงที่ สำคัญ	(๖) กิจกรรม การควบคุมที่ สำคัญ	(๗) หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ

ลายมือชื่อ(๗) (หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ)

ตำแหน่ง(๘).....

วันที่(๙)..... เดือน พ.ศ.

26

แบบ ปค. ๑

หนังสือรับรองการควบคุมภายใน (ระดับหน่วยงานของรัฐ)

เรียน (๑) (ผู้กำกับดูแลหน่วยงานของรัฐ...)

.....(๒) (ชื่อหน่วยงานของรัฐ)..... ได้ประเมินผลการควบคุมภายในของหน่วยงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่(๓).... เดือน พ.ศ. ด้วยวิธีการที่หน่วยงานกำหนดซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า ภารกิจของหน่วยงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ตามของการควบคุมภายในด้านการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ด้านการรายงานที่เกี่ยวกับการเงิน และไม่ใช้การเงินที่เชื่อถือได้ ทันเวลา และโปร่งใสด้านการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

จากผลการประเมินดังกล่าว(๔) (ชื่อหน่วยงานของรัฐ)..... เห็นว่าการควบคุมภายในของหน่วยงานมีความเพียงพอ ปฏิบัติตามอย่าง ต่อเนื่อง และเป็นไปตาม หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ภายใต้ การกำกับดูแลของ(๕) (ผู้กำกับดูแล/ชื่อกระทรวงเจ้าสังกัด).....

ลายมือชื่อ(๖) (หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ)

ตำแหน่ง(๗).....

วันที่(๘).... เดือน พ.ศ.

กรณีมีความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ และกำหนดจะดำเนินการปรับปรุงการควบคุมภายในสำหรับความเสี่ยงดังกล่าวในงบประมาณ/ปีปฏิทินถัดไป ให้อธิบายเพิ่มเติมในวรรคสาม ดังนี้

อย่างไรก็ดี มีความเสี่ยงและได้กำหนดปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน ในงบประมาณ หรือปีปฏิทินถัดไป สรุปได้ดังนี้

๑. ความเสี่ยงที่มีอยู่ที่ต้องกำหนดปรับปรุงการควบคุมภายใน (๙)

๑.๑

๑.๒

๒. การปรับปรุงการควบคุมภายใน (๑๐)

๒.๑

๒.๒

27

แบบ ปค. ๒

หนังสือรับรองการควบคุมภายใน

(กรณีกระทรวงเจ้าสังกัดจัดส่งรายงานต่อกระทรวงการคลัง
หรือจังหวัดส่งรายงานในภาพรวมจังหวัดต่อกระทรวงการคลัง)

เรียน ปลัดกระทรวงการคลัง

.....(๑) (ชื่อกระทรวงเจ้าสังกัดหรือจังหวัด)..... ได้ประเมินผลการควบคุมภายในของรัฐในสังกัด (หรือในภาพรวมของจังหวัด) ปีสิ้นสุดวันที่(๒).... เดือน พ.ศ. ด้วยวิธีการที่หน่วยงานกำหนดซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า ภารกิจของหน่วยงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ตามของการควบคุมภายในด้านการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ด้านการรายงานที่เกี่ยวกับการเงิน และไม่ใช้การเงินที่เชื่อถือได้ ทันเวลา และ โปร่งใสด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

จากผลการประเมินดังกล่าว(๓) (ชื่อกระทรวงเจ้าสังกัดหรือจังหวัด)..... เห็นว่า การควบคุมภายในของหน่วยงานของรัฐในสังกัด (หรือในภาพรวมของจังหวัด) มีความเพียงพอ ปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

ลายมือชื่อ(๖) (ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด)

ตำแหน่ง(๗).....

วันที่(๘).... เดือน พ.ศ.

กรณีมีความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ และกำหนดจะดำเนินการปรับปรุงการควบคุมภายในสำหรับความเสี่ยงดังกล่าวในงบประมาณ/ปีปฏิทินถัดไป ให้อธิบายเพิ่มเติมในวรรคสาม ดังนี้

อย่างไรก็ดี มีความเสี่ยงและได้กำหนดปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน ในงบประมาณ หรือปีปฏิทินถัดไป สรุปได้ดังนี้

๑. ความเสี่ยงที่มีอยู่ที่ต้องกำหนดปรับปรุงการควบคุมภายใน (๙)

๑.๑

๑.๒

๒. การปรับปรุงการควบคุมภายใน (๑๐)

๒.๑

๒.๒

28

แบบ ปค. ๓

หนังสือรับรองการควบคุมภายใน (กรณีหน่วยงานของรัฐไม่อยู่ในสังกัดกระทรวง)

เรียน ปลัดกระทรวงการคลัง

.....(๑) (ชื่อหน่วยงานของรัฐ)..... ได้ประเมินผลการควบคุมภายในของหน่วยงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่(๒)..... เดือน พ.ศ. ด้วยวิธีการที่หน่วยงานกำหนดซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า การดำเนินงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ตามของการควบคุมภายในด้านการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ด้านการรายงานที่เกี่ยวกับการเงิน และไม่ใช้การเงินที่เชื่อถือได้ ทันเวลา และโปร่งใสด้านการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

จากผลการประเมินดังกล่าว(๓) (ชื่อหน่วยงานของรัฐ)..... เห็นว่าการควบคุมภายในของหน่วยงานมีความเพียงพอ ปฏิบัติตามอย่าง ต่อเนื่อง และเป็นไป ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

ลายมือชื่อ(๔) (หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ)

ตำแหน่ง(๕).....

วันที่(๖)..... เดือน พ.ศ.

กรณีมีความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ และกำหนดจะดำเนินการปรับปรุงการควบคุมภายในสำหรับความเสี่ยงดังกล่าวในงบประมาณ/ปีปฏิทินถัดไป ให้อธิบายเพิ่มเติมในวรรคสาม ดังนี้

อย่างไรก็ดี มีความเสี่ยงและได้กำหนดปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน ในงบประมาณ หรือปีปฏิทินถัดไป สรุปได้ดังนี้

๑. ความเสี่ยงที่มีอยู่ที่ต้องกำหนดปรับปรุงการควบคุมภายใน (๗)

๑.๑

๑.๒

๒. การปรับปรุงการควบคุมภายใน (๘)

๒.๑

๒.๒

29

แบบ ปค. ๔

.....(๑) ชื่อหน่วยงานของรัฐ.....

รายงานการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน
สำหรับระยะเวลาดำเนินงานสิ้นสุด (๒) (วันที่ เดือน พ.ศ.)

(๓) องค์ประกอบของการควบคุมภายใน	(๔) ผลประเมิน/ข้อสรุป
๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม	ประเมินที่หน่วยงานมีและเพียงพอหรือไม่
๒. การประเมินความเสี่ยง	
๓. กิจกรรมการควบคุม	
๔. สารสนเทศและการสื่อสาร	
๕. กิจกรรมการติดตามผล	

ลายมือชื่อ(๖) (หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ)

ตำแหน่ง(๗).....

วันที่(๘)..... เดือน พ.ศ.

30

แบบ ปค. ๕

(ย่อ)

.....(๑) ชื่อหน่วยงานของรัฐ.....
 รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน
 สำหรับระยะเวลาการดำเนินงานสิ้นสุด(๒) (วันที่ เดือน พ.ศ.).....

(๑) ภารกิจตามกฎหมายจัดตั้ง หน่วยงานของรัฐ หรือภารกิจ ตามแผนการดำเนินการ หรือ ภารกิจอื่นๆ ที่สำคัญของ หน่วยงานของรัฐ/ วัตถุประสงค์	(๒) ความเสี่ยง	(๓) การควบคุม ภายในที่มีอยู่	(๔) การ ประเมินผล การควบคุม ภายใน	(๕) ความเสี่ยง ที่ยังมีอยู่	(๖) การปรับปรุง การควบคุม ภายใน	(๗) หน่วยงาน ที่ รับผิดชอบ
ระบุภารกิจและวัตถุประสงค์ ของภารกิจ	ระบุ ความเสี่ยง สำคัญ ของแต่ละ ภารกิจ	สรุปขั้นตอน/ วิธีปฏิบัติงาน/ นโยบาย/ กฎเกณฑ์	เพียงพอและ มีประสิทธิภาพ หรือไม่	ระบุ ความเสี่ยง ที่เหลืออยู่	การปรับปรุง เพื่อป้องกันหรือ ลดความเสี่ยง ในงบประมาณ/ ปีปฏิทินถัดไป	ระบุ ผู้ รับผิดชอบ

ลายมือชื่อ(๑๐) (หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ)
 ตำแหน่ง(๑๑).....
 วันที่(๑๒)..... เดือน พ.ศ.

33

แบบ ปค. ๖

รายงานผลการสอบทานการควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายใน

เรียน(๑) (หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ).....

ผู้ตรวจสอบภายในของ(๒) (ชื่อหน่วยงานของรัฐ)..... ได้สอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของหน่วยงาน สำหรับปี
 สิ้นสุดวันที่(๓)..... เดือน พ.ศ. ด้วยวิธีการสอบทานตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการ
 ควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า ภารกิจของหน่วยงานจะบรรลุ
 วัตถุประสงค์ตามของการควบคุมภายในด้านการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ด้านการรายงานที่เกี่ยวกับการเงิน และไม่ใช้การเงินที่
 เชื่อถือได้ ทันเวลา และโปร่งใสด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

จากผลการสอบทานดังกล่าว ผู้ตรวจสอบภายในเห็นว่า การควบคุมภายในของ(๔) (ชื่อหน่วยงานของรัฐ)..... มีความ
 เพียงพอ ปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่อง และเป็นไป ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับ
 หน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

ลายมือชื่อ(๕) (หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน)

ตำแหน่ง(๖).....

วันที่(๗)..... เดือน พ.ศ.

กรณีได้สอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในแล้ว มีข้อตรวจพบหรือข้อสังเกตเกี่ยวกับความเสี่ยง และการควบคุมภายในและการปรับปรุง
 การควบคุมภายในสำหรับความเสี่ยงดังกล่าว ให้รายงานข้อตรวจพบหรือข้อสังเกตดังกล่าวในวรรคสาม ดังนี้

อย่างไรก็ดี มีข้อตรวจพบและ/หรือข้อสังเกตเกี่ยวกับความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน
 สรุปได้ดังนี้

๑. ความเสี่ยง (๔)

๑.๑

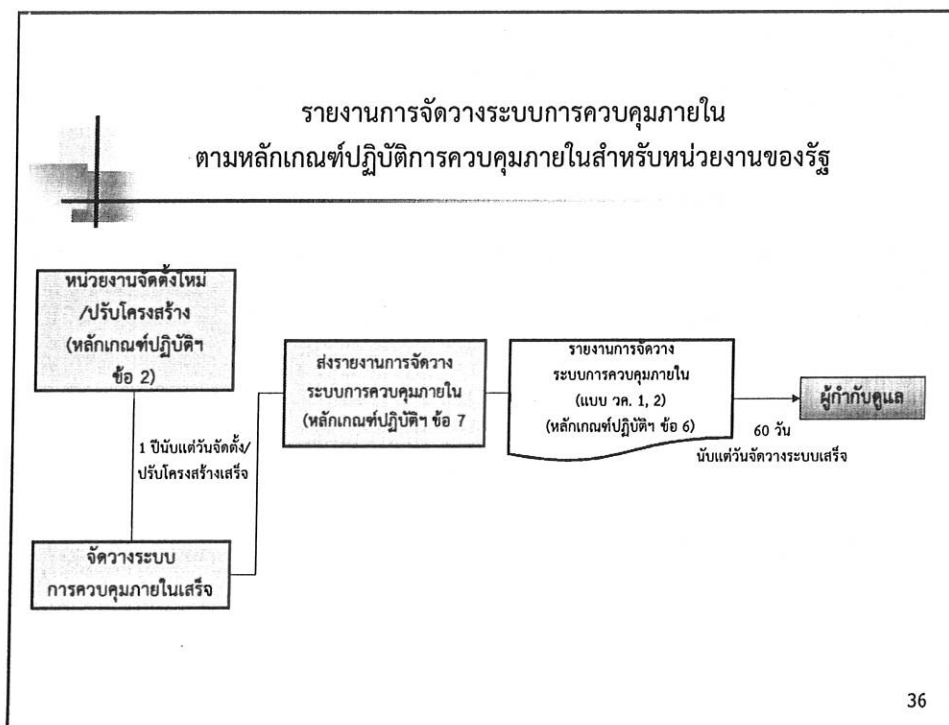
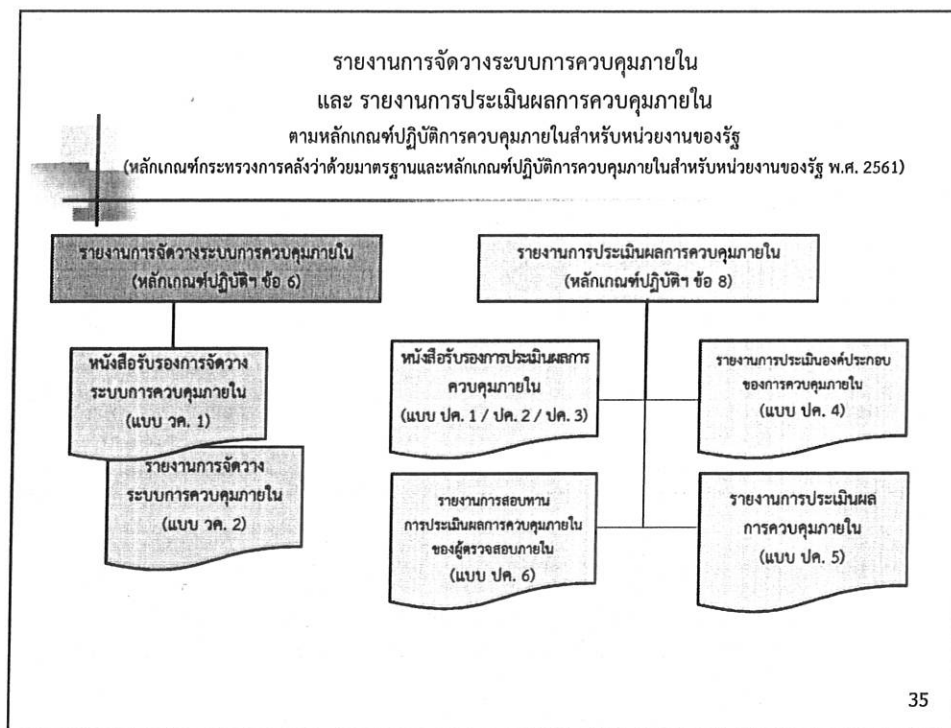
๑.๒

๒. การควบคุมภายในและการปรับปรุงการควบคุมภายใน (๗)

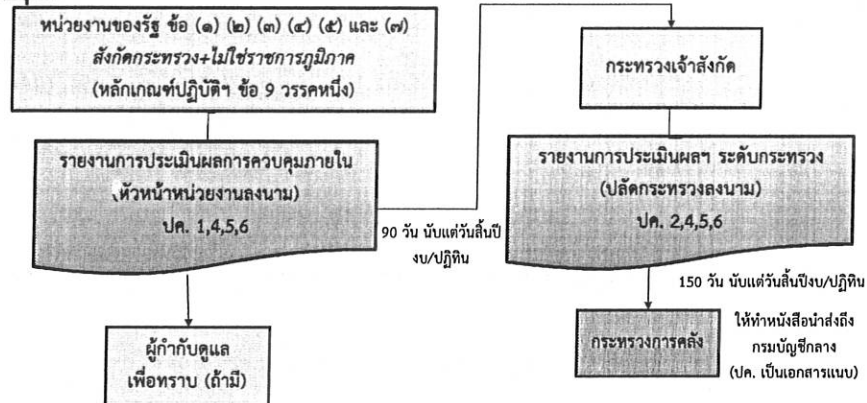
๒.๑

๒.๒

34

รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน
ตามหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

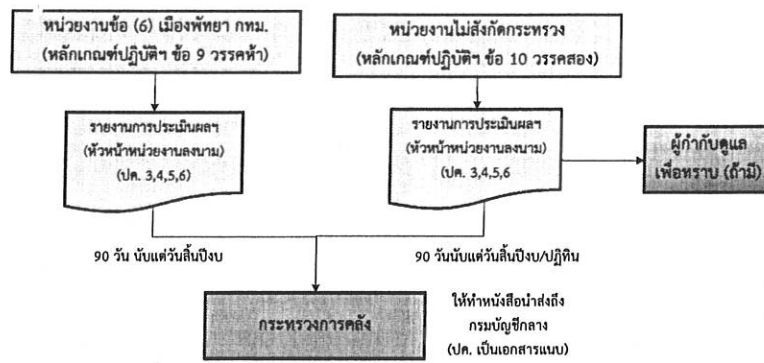
37

รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน
ตามหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

38

รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน
ตามหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

39

Q & A

ขอบคุณและสวัสดิ์

40